

Юридичні науки

УДК 342.92

Правник Світлана Олексіївна

студентка

*Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

Правник Светлана Алексеевна

студентка

*Института прокуратуры и уголовной юстиции
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого*

Pravnyk Svitlana

Student of the

*Institute of Public Prosecutor and Criminal Justice of the
Yaroslav Mudryi National Law University*

Соловйова Ольга Миколаївна

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративного права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Соловьева Ольга Николаевна

кандидат юридических наук,

доцент кафедры административного права

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

Solovyova Olga

Candidate of Juridical Sciences,

Docent of the Chair of Administrative Law

Yaroslav Mudryi National Law University

**АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА
ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ
АДМИНИСТРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА
ПРАВОНАРУШЕНИЯ, СВЯЗАННЫЕ С КОРРУПЦИЕЙ
ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR OFFENSES IN CONNECTION
WITH CORRUPTION**

***Анотація.** Стаття є дослідженням актуальних аспектів адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією. Наведено визначення корупції згідно чинного законодавства. Сформульовано основні та специфічні ознаки корупції. Також перераховано види корупційних правопорушень, за які передбачено адміністративну відповідальність. Визначено коло осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення. Вказано на важливість питань запобігання правопорушень, пов'язаних з корупцією.*

***Ключові слова:** правопорушення, пов'язані з корупцією, адміністративна відповідальність, види правопорушень, пов'язаних з корупцією.*

***Аннотация.** Статья является исследованием актуальных аспектов административной ответственности за правонарушения, связанные с коррупцией. Приведены определения коррупции согласно действующему законодательству. Сформулированы основные и специфические признаки коррупции. Также перечислены виды коррупционных правонарушений, за которые предусмотрена административная ответственность. Определен круг лиц, имеющих право составлять протоколы об административных правонарушениях. Указано на важность предупреждения правонарушений, связанных с коррупцией.*

Ключевые слова: коррупционные правонарушения, административная ответственность, виды правонарушений, связанных с коррупцией.

Summary. The article is devoted to the coverage of the following issue – the current aspects of administrative liability for offenses in connection with corruption. Corruption is defined according to the applicable legislation. The main and specific signs of corruption are formulated. Also there are listed types of offenses in connection with corruption for which administrative liability is provided. The number of persons authorized to draw up reports on administrative offenses is determined. The importance of preventing this special type of offenses mentioned above is highlighted.

Key words: corruption offenses, administrative responsibility, types offenses related to corruption.

Постановка проблеми: В даний час корупція є однією з найактуальніших проблем української держави. До того ж, це соціальне явище походить із давнини і жодній із держав донині не вдалося йому повністю протидіяти. Дослідження питань відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, аналіз їх складу, а також процесуальних особливостей притягнення адміністративної відповідальності за їх вчинення є досить цікавою і в той же час важливою в нинішній час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань застосування адміністративно-примусових засобів у сфері протидії корупції в Україні приділялася увага з боку таких науковців, зокрема М. Ю. Бездольного, О. І. Бутовича, О. З. Гладуна, Р. В. Гречанюк, Д. Г. Заброди, З. А. Загинеї, А. В. Матіуса, О. О. Онищука, В. М. Трепака, М. І. Хавронюка. Вони вивчали окремі аспекти адміністративної

відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Однак законодавчі зміни правової регламентації адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією потребують постійного наукового тлумачення.

Мета. Метою статті є висвітлення особливостей провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язаних з корупцією. Крім того необхідно проаналізувати актуальні аспекти адміністративної відповідальності за правопорушення пов'язані із корупцією, з метою удосконалення чинного законодавства.

Виклад основного матеріалу. В Індексі сприйняття корупції (ІСК), який укладається глобальною антикорупційною організацією Transparency International, за підсумками 2018 року Україна знаходиться на 120-ій сходинці із 180 країн світу [1]. Але позитивне зрушення таки можна відмітити, адже Україна в 2017 році знаходилась на 130 сходинці. У будь-якій країні, в якій розвивається корупція, знижується ефективність економіки, посилюється бідність і соціальна нерівність, нівелюється система демократичних цінностей і пріоритетів суспільства, зростає недовіра до органів державної влади, завдається значний удар по престижу країни на світовій арені. Причини існування корупції в країнах можуть різнитися між собою однак найвагомішими серед їх всіх виділяють є недосконалість системи державного управління і судової системи, але не останнє місце відводиться правовому вихованню населення і формуванню їхньої правосвідомості. Доцільно зазначити, що демократична держава зможе вирішити нагальні проблеми лише в тісній співпраці з інститутами громадськості. Корупція є не конкретним суспільно небезпечним діянням, а може проявлятися в різних формах – кримінальних, адміністративних, цивільно-правових, дисциплінарних та інших проступках [2].

Корупція спричиняє негативні наслідки не тільки для суспільства, а й для держави зокрема. Закон України «Про запобігання корупції» (далі –

Закон) визначає поняття корупції як «використання особою, наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб...» [14]. Саме в цьому законі визначаються основні засади запобігання корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин, відшкодування шкоди внаслідок вчинення корупційних правопорушень, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав чи інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Розуміючи масштаби загрози корупції, необхідно змінювати законодавство, впроваджувати нові правові конструкції, підлаштовувати наявні під суспільні потреби з метою досягнення поставлених цілей.

Відповідно до чинного законодавства під правопорушенням, пов'язаним з корупцією є діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч.1 ст. 3 Закону (суб'єкти, на яких поширюється дія цього Закону), за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність (ст. 1 Закону). Таким чином, за вчинення пов'язаного з корупцією правопорушення передбачено весь обсяг юридичної відповідальності. Як зазначалося пов'язані з корупцією правопорушення не містить ознак самої корупції, проте вони порушують встановлені правила, суперечать суспільним інтересам та принципам, визначеним в якості норм права. У нинішніх умовах важливу роль у системі заходів, спрямованих на протидію корупції та недопущення вчинення злочинів по службі в Україні відіграє адміністративна відповідальність. Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією за вчинення яких передбачено адміністративну відповідальність викладено в главі 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією», і законодавець відносить до них сім діянь а саме:

порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4); порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (ст. 172-5); порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6); порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 172-7); незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (ст. 172-8); невжиття заходів щодо протидії корупції (ст. 172-9); порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням (ст. 172-9-1) [8]. Ці обмеження адресовані, в першу чергу, особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняним до них особам. В деяких випадках заборони торкаються осіб, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, на якого поширюється дія Закону [10, с. 95]. Згідно з даними наведеними в Узагальненні судової практики у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (ст.ст. 172-4 — 172-9 КУпАП) зазначається, що станом на 26.12.2018 уповноваженими особами НАЗК було складено 497 протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, зокрема: за ст. 172-7 КУпАП 459 протоколів (стосовно 118); за ст. 172-4 КУпАП — 9 протоколів; а за ст. 172-5 КУпАП — 3 протоколи [16].

Діяння можна визнати таким, що пов'язано з корупцією лише за умов наявності чотирьох обов'язкових елементів: об'єкта посягання, об'єктивної та суб'єктивної сторони і суб'єкта правопорушення. Таким чином, доцільно визначити сукупність необхідних ознак складу правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Адміністративні правопорушення, пов'язані із корупцією характеризуються формальним складом. Взагалі об'єкт — це те, заради чого виникають правовідносини. Об'єктом є поведінка учасників

управлінських відносин (дії, утримання від дій). Дії учасників управлінських відносин можуть здійснюватися заради різноманітних правових інтересів. Крім того об'єкт повинен містити предмет – неправомірну вигоду. З об'єктивної сторони адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, вчиняється у формі протиправних дій або бездіяльності. Ці дії можуть характеризуватися як прості (наприклад, подання недостовірних відомостей у декларації), так і складні (наприклад, порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності). Цим адміністративним правопорушенням властива й бездіяльність. Як приклад можна навести, неповідомлення про відкриття валютного рахунка (ч. 2 ст. 172-6 КУпАП); неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів (ч. 1 ст. 172-7 КУпАП); невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою у разі виявлення корупційного правопорушення (ст. 172-9 КУпАП). Слід відмітити, що суб'єктом правопорушень, пов'язаних з корупцією, насамперед є спеціальні суб'єкти. Їх перелік окреслено відповідними статтями КУпАП із посиланням на ст. 3 та ст. 45 Закону. До них передусім відносять осіб, котрі уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Як вважають автори навчально-практичного посібника "Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією" з суб'єктивної сторони адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією вчиняються умисно, тобто особа усвідомлює протиправний характер свого діяння, передбачає його наслідки, бажає або свідомо допускає їх настання [3; ст. 8]. Але виникає питання як на практиці встановити умисний протиправний характер діяння приміром особи, яка не подала декларацію вчасно через власну заклопотаність. Як зазначає С. Гончарук мета і мотив при цьому є корисливими, але на їх кваліфікацію не

впливають [6]. Отже, система цих ознак складає загальну конструкцію складу правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Мірою реалізації адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, згідно із ст. 24 КУпАП є стягнення у вигляді штрафу як основне адміністративне стягнення, а також додаткові стягнення — конфіскація та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Вищезазначені адміністративні стягнення поєднують у собі елементи карального, виховного та запобіжного характеру. Гончарук зауважує про те, що багато статей гл. 13-А КУпАП за окремі види правопорушень, пов'язаних з корупцією, (особливо при їх повторності) передбачають одночасне застосування всіх трьох видів адміністративних стягнень: і штраф, і конфіскацію, і позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю [6]. Зазначене протирічить ч. 2 ст. 25 КУпАП, адже на особу за одне адміністративне правопорушення може бути накладено основне або основне і додаткове стягнення. Тому необхідно внести зміну до закону аби запобігти так званій колізії, яка виникає. Адже розходиться зміст діючого нормативно-правового акту і практична реалізація його положення і крім того це порушує принцип законності — одну з відправних засад адміністративного права.

Загальний порядок притягнення до адміністративної відповідальності визначається КУпАП, водночас в ч. 5 ст. 65 Закону зазначається, що особу стосовно якої складено протокол адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, якщо інше не встановлене Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання службових повноважень за рішенням керівника органу (організації, установи, підприємства), в якому вона працює, до закінчення розгляду справи судом. У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або

складу адміністративного правопорушення, особі відстороненій від виконання службових повноважень, відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, зумовленого таким відстороненням. З метою виявлення причин та вимог, що сприяли вчиненню пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог цього Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства рішенням керівника організації, підприємства, установи, в якому працює особа, що вчинила правопорушення, проводиться службове розслідування, в порядку визначеному Кабінетом Міністрів України. Тобто в межах провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією до особи можуть застосовуватися і певні примусові заходи по місцю проходження служби.

Доцільно навести окремі процесуальні особливості настання відповідальності за адміністративні проступки, пов'язані з корупцією. Загалом виділяють чотири стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення – складання протоколу, розгляд справи та прийняття постанови, її оскарження і виконання постанови про накладання адміністративного стягнення.

Як зазначають О. Гладун та І. Єрмоєнко, адміністративне провадження розпочинається зі складання протоколу про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією. Цим процесуальним документом фіксується подія правопорушення (сукупність фактичних обставин, які вказують на наявність у діянні складу адміністративного правопорушення) [4; с. 37-38]. Щодо стадії складання протоколу, то КУпАП не визначає, що є моментом виявлення адміністративного правопорушення, пов'язаного із корупцією, який є важливим з погляду застосування ст. 38 КУпАП. Існують різні точки зору з цього питання. Так днем вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією вважають: день надходження до

компетентного органу першої інформації про вчинення правопорушення; день складання висновку уповноваженою особою Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) за результатами перевірки або день складання і затвердження рапорту уповноваженим працівником Департаменту захисту економіки Національної поліції (його територіального підрозділу) щодо виявлення правопорушення, пов’язаного з корупцією; день безпосереднього виявлення посадовою особою, уповноваженою скласти протокол про адміністративне правопорушення, достатніх даних, які вказують на наявність адміністративного проступку; день відібрання пояснення в особи, стосовно якої в подальшому складено протокол; день складення протоколу [7, с. 11]. Судова практика за такої законодавчої невизначеності природно характеризується неоднозначністю щодо розуміння часу, з якого розпочинається відлік строків накладення адміністративного стягнення. Одним з основних чинників, який негативно впливає на ефективність адміністративно-правової протидії корупційним проявам, є не тільки відсутність усталеної практики судового розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов’язаних з корупцією, а й дієвих механізмів, які б гарантували уніфікацію тлумачення і застосування відповідних адміністративно-правових заборон.

Держава з метою підвищення заходів спрямованих не тільки на протидію та запобігання правопорушенням, пов’язаних з корупцією, а й на підвищення статистики по кількості складання адміністративних протоколів створила низку органів: Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Вищий антикорупційний суд (ВАКС). Але право складати протоколи передбачені, статтями 172-4–172-9 КУпАП надано двом структурам — посадовим особам: органів внутрішніх справ (Національної поліції) та Національного

агентства з питань запобігання корупції (Національне агентство) відповідно до Закону України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII [12].

Як вже зазначалось протокол про адміністративне правопорушення є головним документом, який не тільки закріплює факт правопорушення та є підставою для його розгляду, але й містить всю інформацію про проступок. Крім того, КУпАП визнає протокол одним із джерел доказів (ст. 251 КУпАП).

Слід зауважити, що законодавцем встановлено, що у разі оформлення адміністративного правопорушення протокол про адміністративне правопорушення складається не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту виявлення особи, яка вчинила правопорушення, у двох примірниках, один із яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності (ч. 2 ст. 254 КУпАП).

Згідно із ст. 258 КУпАП протокол про вчинення такого правопорушення разом з іншими матеріалами у триденний строк з моменту його складення надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення правопорушення. Особа, яка склала такий протокол, одночасно надсилає його прокурору, органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, зазначаючи при цьому характер вчиненого проступку. Згідно із п. 7 Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах внутрішніх справ України, не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу про адміністративне правопорушення, а також внесення додаткових записів після того, як протокол про адміністративне правопорушення підписано особою, стосовно якої його складено [13]. Таким чином, неналежне оформлення протоколу про адміністративне правопорушення в перспективі може призвести до того, що суд вимушений буде прийняти постанову про

закриття провадженням у справі, і як наслідок уникнення особою відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Адміністративні стягнення за правопорушення, пов'язані з корупцією, можуть бути накладені у конкретно визначених часових рамках, під якими розуміються строки їх накладення. З надходженням інформації про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відповідно до ст. 38 КУпАП термін, впродовж якого можливе притягнення особи до відповідальності за вчинення такого правопорушення – три місяці з дня виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення. Строк розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією відповідно до ст. 277 КУпАП є загальним – 15 днів з дня одержання судом (суддею) протоколу про адміністративне корупційне правопорушення та інших матеріалів справи. Зважаючи на п'ятнадцятиденний строк розгляду справи про адміністративне правопорушення, законодавець передбачив можливість зупинення його перебігу. Так, у ч. 4 ст. 277 КУпАП зазначено, що строк розгляду адміністративних справ про адміністративні корупційні правопорушення зупиняється судом у разі, якщо особа, щодо якої складено протокол про адміністративне корупційне правопорушення, умисно ухиляється від явки до суду або з поважних причин не може туди з'явитися (хвороба, перебування у відраженні чи на лікуванні, у відпустці тощо). На практиці трапляються випадки, коли особа, що притягається до адміністративної відповідальності використовує певні способи для затягування розгляду справи, такі як перебування на лікарняному, вихід у відпустку та інші обставини [4, с. 39]. В такому разі уповноважені органи повинні перевірити обставини на достовірність. Якщо особа умисно ухиляється від розгляду справи згідно із ст. 272 КУпАП визначено, що до такої особи може застосовуватися привід, який є заходом процесуального примусу. Він полягає у затриманні і примусовому доставленні особи до

суду задля забезпечення її участі у судовому засіданні у випадках, якщо особа не з'явилася до суду без поважних причин або без повідомлення про причини неприбуття. Застосування приводу до учасника адміністративного процесу, який порушив обов'язок прибути у судове засідання, забезпечує ефективний розгляд адміністративної справи. Адже відповідно до ч. 3 ст. 268 КУпАП при розгляді справ про адміністративні правопорушення, передбачені, зокрема статтями 172-4–172-9 КУпАП, присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою.

Неспроможність уповноважених органів вчасно реагувати на правопорушення може означати лише те, що держава не зацікавлена в боротьбі з корупцією. Виходячи із вищезазначеного, КУпАП та інші нормативно-правові акти у сфері протидії та запобігання корупції потребують змін.

За загальним правилом, закріпленим у ч. 1 ст. 276 КУпАП, справа про адміністративне правопорушення, зокрема пов'язане з корупцією, розглядається за місцем його вчинення. Конституційний Суд України у рішенні № 5-рп/2015 розтлумачив, що словосполучення «за місцем його вчинення» визначає адміністративно-територіальну одиницю, на яку поширюється юрисдикція відповідного органу, уповноваженого законом розглядати справу про адміністративне правопорушення [15].

Участь прокурора у розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (ст. ст. 172-4–172-9 КУпАП), є обов'язковою (ч. 2 ст. 250 КУпАП). Але з урахуванням змін в законодавстві, що відбулися в останні роки відповідно до ст. 287 КУпАП прокурор може оскаржити постанову у справі про адміністративне правопорушення лише у випадках, передбачених ч. 5 ст. 7 КУпАП. У цій нормі зазначається, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при

застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян [8]. Крім того жоден нормативно-правовий акт не визначає, що це за заходи примусового характеру, які обтяжують особисту свободу. Незважаючи на відсутність повноважень, прокурори подають апеляції [11].

Взагалі оскарження постанови у справах про адміністративні правопорушення сприяє виявленню та виправленню недоліків, які були допущені при розгляді справи, є певним видом контролю та перевірки роботи органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Під час розгляду скарги апеляційний суд встановлює чи дійсно в діях особи, яка притягається до відповідальності, є склад правопорушення, чи правильно оформлено документи, чи не перевищив орган (посадова особа), який розглянув справу, свої повноваження. Право правопорушника на оскарження постанови у справі про адміністративне правопорушення є важливою гарантією захисту прав людини та громадянина. Це засіб забезпечення законності та підстава для перевірки обґрунтованості прийнятих у справі рішень. Постанова Апеляційного суду є головною і оскарженню не підлягає.

Виконання постанов про накладання адміністративних стягнень - заключний етап провадження у справах про адміністративні правопорушення. Але якихось спеціальних правил для цих постанов не передбачається.

Висновки. Розглянувши особливості адміністративних правопорушень пов'язаних з корупцією, доцільно відмітити, що вони досить поширені нині та відображають низький рівень правосвідомості населення. Для запобігання корупції застосовуються різноманітні соціально-правові засоби, а насамперед антикорупційне законодавство, в якому важлива роль відводиться заходам адміністративної відповідальності. Пов'язані з корупцією правопорушення за своїм змістом

не містять ознак самої корупції, втім порушують встановлені правила, суперечать суспільним інтересам та принципам. Адміністративна відповідальність є реагуванням держави на адміністративне правопорушення, що складається із застосування уповноваженим органом або посадовою особою стягнення до суб'єкта правопорушення та обов'язку цього суб'єкта відповідати за своє протиправне діяння.

Аналіз адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією дозволяє констатувати незадовільну результативність забезпечення протидії вказаним правопорушенням. Негативним чинником виступає суперечливість та недосконалість чинного законодавства. По-перше, відсутність законодавчого тлумачення терміну «особиста свобода» нівелює ідею прокурорського нагляду у справах про правопорушення, пов'язаних з корупцією, адже позбавляє прокурора можливості оскаржити постанову по справі. Тому доцільно повернути прокурору право оскаржувати в апеляційному порядку рішення судів першої інстанції у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, при розгляді яких участь прокурора є, як відомо, обов'язковою. Неможливість такого оскарження, серед іншого, не сприяє однаковому застосуванню судами норм матеріального та процесуального права, за допомогою яких здійснюється адміністративно-правова протидія корупції. По-друге, передбачена КУпАП можливість за правопорушення, пов'язані з корупцією, накладати стягнення у вигляді штрафу з конфіскацією отриманого доходу чи винагороди та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю не узгоджується з ч. 2 ст. 25 КУпАП, відповідно до якої на особу за одне адміністративне правопорушення може бути накладено основне або основне і додаткове стягнення.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що всі стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією,

починаючи від складання протоколу і закінчуючи виконанням постанови про накладання адміністративного стягнення, характеризуються наявністю проблемних аспектів, вирішення яких потребує внесення відповідних змін до чинного законодавства.

Література

1. Corruption Perceptions Index 2018. URL: <https://www.transparency.org/cpi2018>.
2. Бортник Н. П., Л. В. Білінська. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2016. № 845. С. 28–33.
3. Бугайчук К.Л., Адміністративна відповідальність за правопорушення пов'язані із корупцією [Текст] : практич. посіб. / К.Л. Бугайчук, О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, В.О. Іванцов, С.О. Шатрава. Харків : Харк. нац. ун-т. внутр. справ. 2016. 100 с.
4. Гладун О., І. Єрмоменко. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. № 3. С. 36-45.
5. Гладун О. З. Проблемні аспекти провадження у справах про адміністративні корупційні правопорушення // Вісник Вищої ради юстиції. 2013. № 3 (15). С. 34-45.
6. Гончарук С. Т. Юридичний аналіз адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією // Юридичний вісник. 2018. № 1(46). С. 60-66.
7. Дудоров О. О. Моніторинговий звіт щодо ефективності реалізації Національним агентством з питань запобігання корупції у 2016–2018 роках адміністративно-юрисдикційної функції в частині протидії

- адміністративним правопорушенням, які пов'язані з корупцією (станом на 1 червня 2018 року) / О. О. Дудоров. К.: ЦППР, 2018. 42 с.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.
  9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 11.09.1997. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#n78.
  10. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В. С. Ковальський, О. І. Миколенко, Є. Л. Стрельцов. О. І. Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 380 с.
  11. Постанова Апеляційного суду Харківської області від 25 вересня 2018 р. по справі № 640/15411/18. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/76710657>
  12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції: Законом України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19>
  13. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ Міністерства Внутрішніх Справ від 29.09.2017 № 1376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
  14. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст.2056.
  15. Рішення Конституційного Суду України від 26 травня 2015 року № 5-рп/2015 у справі № 1-11/2015 // Офіційний вісник України. 2015. № 46. Ст. 1501
  16. Узагальнення судової практики у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (статті 172-4 172-9 КУпАП).

URL: <http://pravo.org.ua/ua/news/20873920-uzagalnennya-sudovoyi-praktiki-u-spravah-pro-administrativni-pravoporushennya,-povyazani-z-koruptsiyu-statti-172-4-172-9-kupap>